

разі подання відповідного клопотання у строк не пізніше 2х днів з дня вручення відповідної ухвали.

Отже, аналіз положень ГПК України дозволяє виявити додаткові можливості подання доказів учасниками справи протягом підготовчого провадження, на противагу первісному, досить жорсткому правилу повного їх розкриття разом із позовом/відзивом на позов. Разом з тим, зберігається загроза їх незалучення у справу через «неочевидність» підстав їх подання, яка, на нашу думку, може бути подолана лише шляхом надання суду повноважень вирішувати відповідне питання на будь-якому етапі підготовчого провадження. Інакше, втрачається доцільність закріплення законодавцем такого тривалого строку підготовчого провадження.

Список використаної літератури:

1. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 р. (в редакції від 28.08.2018 р.) // Відомості ВВР, 1992, № 6, ст. 56.
2. Будурова Г. Що привнесе в господарський процес новий ГПК: думки науковців та практиків // Закон і бізнес. В –17 (1263) 23.04-29.04.2016. URL. https://zib.com.ua/ua/123269-scho_privnese_v_gospodarskiy_proces_noviy_gpk_dumki_naukovci.html
3. Костицька М. М. Критика безпосереднього застосування філософії у радянському кримінальному процесі (стосовно доказів і доказування). URL.http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Fmpp_2011_1_12.pdf
4. Рішення Господарського суду Кіровоградської області від 06 квітня 2018 року (Справа № 912/16/18). URL. <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/73254395>

Ключові слова: об'єктивна істина, доказ, доказування, позов, підготовче провадження.

Ключевые слова: объективная истина, доказательство, доказывание, иск, подготовительное производство.

Key words: objective truth, proof, proving, claim, preparatory proceedings.

ПОПЕЛЮК ВАДИМ ПАВЛОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри господарського права і процесу, кандидат юридичних наук

ДОГОВІРНІ ФОРМИ ВІДНОСИН З ПОСТАЧАННЯ СПОЖИВАЧІВ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЄЮ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ РИНКУ

З метою виконання міжнародно-правових зобов'язань України щодо реформування енергетичної сфери Верховна Рада 13 квітня 2017 року прийняла Закон «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) [1], який

спрямований на імплементацію актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики, а саме: Директиви 2009/72/ЄС про спільні правила внутрішнього ринку електричної енергії та про скасування Директиви 2003/54/ЄС, Регламенту (ЄС) 714/2009 щодо умов доступу до мережі транскордонного обміну електроенергією та скасування Регламенту (ЄС) 1228/2003, Директиви 2005/89/ЄС стосовно заходів для забезпечення безпеки інвестування до системи електропостачання та інфраструктури.

За цим Законом складовою нового ринку мають бути принципи добросовісної конкуренції; рівності прав на продаж та купівлю електричної енергії; вільного вибору електропостачальника; недискримінаційного та прозорого доступу до системи передачі та систем розподілу; недискримінаційної участі в ринку електричної енергії; незалежного регулювання; та недискримінаційного ціно – та тарифоутворення, що відображає економічні витрати.

Цей Закон започатковує ринкові відносини в Україні, що зумовлено певними причинами. Одна з них пов'язана зі зміною зовнішніх, щодо галузі, умов господарювання. Найважливішими чинниками, які на це вплинули, є: тісний господарський контакт галузі як постачальника електроенергії з усіма підприємствами, що вступили на шлях ринкових відносин; обов'язкова участь галузі як споживача на ринках палива, сировини, матеріалів, обладнання; – використання галуззю загального ринку праці; необхідність виконання загальнодержавних законів, спрямованих на формування ринкових відносин в економіці та недосконалість фінансово-кредитної системи [2, с. 37].

В той же час, ринки можуть формуватися і діяти в електроенергетиці лише в умовах нерозривності технологічного циклу виробництва, передачі, розподілу і використання електроенергії. Отже, необхідна єдина мережа електропередач, єдина система комерційного і технічного диспетчерування. Це вимагає дотримання певних правил, які зобов'язують будь-якого власника електромереж забезпечити рівноправне обслуговування будь-яких господарюючих суб'єктів і тим самим створити сприятливе конкурентне ринкове середовище [3].

Законом передбачена наявність нових сегментів ринку електричної енергії, зокрема балансуєчий ринок, ринок допоміжних послуг, ринок «на добу наперед» та внутрішньодобовий ринок, двосторонні договори. Нова модель ринку, яка передбачає балансуєчий ринок та ринок допоміжних послуг, ринок «на добу наперед» та внутрішньодобовий ринок, двосторонні договори, почне діяти з 1 липня 2019 року. При цьому балансуєчий ринок, ринок «на добу наперед», внутрішньодобовий ринок та двосторонні договори запроваджуються одночасно, а максимальний строк дії двосторонніх договорів, укладених з дати початку дії нового ринку електричної енергії до 31 грудня 2020 року, не може перевищувати одного року, крім договорів з виробниками за «зеленим» тарифом [4].

Особливістю законодавства, на основі якого укладають та виконують договори на ринках електроенергії є наявність підзаконного регу-

лювання, яке є обов'язковим до виконання усіма учасниками ринку. Зокрема, постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) «Про затвердження Правил роздрібного ринку електричної енергії» від 14.03.2018 № 312 (далі – Правила), затверджений Типовий договір про надання послуг з компенсації перетікань реактивної електричної енергії (Додаток № 2 до Постанови НКРЕКП № 312), Типовий договір споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії (Додаток № 3 до Постанови НКРЕКП № 312), Примірний договір про постачання електричної енергії споживачу (Додаток № 5 до Постанови НКРЕКП № 312) [5].

Зауважимо, що відходити від форми типових договорів не можна. Окрім примірної форми, який має договір про постачання. Також договір про надання послуг з компенсації перетікань реактивної електричної енергії згідно пункту 4.33 Правил може бути додатком до договору споживача про розподіл електричної енергії.

Договірні умови розподілу електричної енергії, зокрема, визначені у п. 2.1. Правил це форма заяви-приєднання, шляхом якої здійснюють приєднання. Цей договір є публічним договором приєднання та укладається з урахуванням статей 633, 634, 641, 642 Цивільного кодексу України.

Щодо постачання електричної енергії на роздрібному ринку, то договірні умови наведені у п. 3.1. Правил. До укладення договору постачання електричної енергії електропостачальник має надати споживачу інформацію про істотні умови договору та про наявний вибір порядку та форм виставлення рахунка і здійснення розрахунків (ч. 8 ст. 56 Закону «Про ринок електричної енергії»).

При цьому не варто забувати, й про те, що договори, що укладаються на таких ринках повинні відповідати положенням статей 633, 634, 641, 642 Цивільного кодексу України.

Загалом для споживачів, лібералізація ринку електричної енергії передбачає можливість мати одночасно декілька договорів із електропостачальниками, а також можливість вільно змінювати постачальника електричної енергії, оскільки Правилами роздрібного ринку електричної енергії заборонено до договорів із споживачами включати будь-які умови, які обмежують право споживача на зміну електропостачальника. В будь-якому разі ефективність запровадження нового ринку електричної енергії залежатиме від регулювання діяльності всіх учасників нового ринку. Зокрема, для виробників електричної енергії із відновлюваних джерел передбачені особливі умови роботи в новому ринку. Так, виробники із відновлюваних джерел продаватимуть електричну енергію гарантованому покупцю, правонаступнику ДП «Енерго-ринок». З цією метою у вересні 2018 року НКРЕКП оприлюднила проекти наступних актів: Порядок купівлі електричної енергії за «зеленим» та Типовий договір купівлі-продажу електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, що виробляє електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії.

Ці документи необхідні та важливі не лише для запровадження нового ринку електричної енергії, але й для змін в виробництві електричної енергії із відновлюваних джерел енергії, що призведе до її росту та залучення інвестицій.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про ринок електричної енергії» від 13.04.2017 р. № 2019-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 27-28, ст. 312
2. Бохонко, І. В. Особливості формування ринку електроенергії України на конкурентних засадах [Текст] / І. В. Бохонко // Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство / голов. ред. М.М. Палінчак. – Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2015. – Вип. 3. – С. 33–37. – Бібліогр.: с. 37 (13 назв).
3. Ринок електроенергії в Україні. Проблеми вдосконалення. Регіональний філіал НІСД у м. Дніпропетровську (А. Шевцов, М. Земляний, В. Вербинський).
4. Обух В. «Тарифна комісія відкоригує правову базу щодо ринку електричної енергії [Електронний ресурс] / Владислав Обух // Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ». – 17.08.2018 – Режим доступу до ресурсу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2520138-tarifna-komisija-vidkoriguje-pravovu-bazu-sodo-rinku-elektricnoi-energii.html>.
5. Постанови НКРЕКП «Про затвердження Правил роздрібного ринку електричної енергії» від 14.03.2018 № 312 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/an/1348/GK39809.html#1348

Ключові слова: типовий договір, договори на ринках електроенергії, конкуренція, ринок.

Ключевые слова: типовой договор, договоры на рынках электроэнергетики, конкуренция, рынок.

Key words: model contract, contracts on electricity markets, competition, market.

ЗГАМА АНТОНІНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри господарського права і процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

ЩОДО ПРОБЛЕМ ВІДШКОДУВАННЯ ВИТРАТ НА ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ

З набранням чинності нового Господарського процесуального кодексу (далі – ГПК) України запроваджено нові правила здійснення господарського судочинства. Наразі змінено підхід до відшкодування витрат на правничу допомогу: склад гонорару адвоката, попереднє визначення